

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Vår ref.
19/03412-4

Deres ref.

Dato
12.11.2019

NMBUs hørings svar om Innføring av krav om landmålerbrev mv. Forslag til endringer i matrikkelforskriften

I. Innledning og bakgrunn for høringsuttalelsen

Vi viser til høringsnotat av 1. august 2019 og høringsnotat om innføring av krav om landmålerbrev mv. og forslag til endringer i matrikkelforskriften. Rektor har bedt Institutt for eiendom og juss, Fakultet for landskap og samfunn (LANDSAM) ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) som utdanner blant annet kandidater til ulike kommunale stillinger, herunder innenfor oppmåling, til å vurdere høringsforslagene. Vi uttaler oss her på bakgrunn av NMBU sin 5-årige master i eiendom.

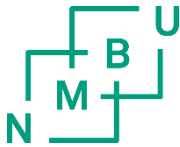
Det er viktig å kunne skille en landmåler med autorisasjon fra en landmåler uten autorisasjon eller med kompetanse i annet fagområde innen landmåling. Ved innføring av autorisasjonskrav vil derfor tituleringen en landmåler med landmålerbrev få være av betydning. 'Autorisert eiendomslandmåler' eller 'Eiendomslandmåler' er mulige betegnelser.

Vi kan ikke se at det fremgår av høringsnotatet hvem som skal godkjenne endelig utdanningskrav og ha ansvar for oppfølging av disse, men legger til grunn at dette er Statens Kartverk. I den sammenheng er det viktig at det er faste møter mellom Statens Kartverk og aktuelle utdanningsinstitusjoner. Dette er særdeles viktig når studieplaner mv. revideres. NMBU har erfaring med slike møter med Domstoladministrasjonen for oppfølging av kompetansekrav knyttet til utdanning av jordskiftedommere.

II. Innføring av krav om landmålerbrev

Utdanningskrav

NMBU støtter forslaget om en autorisasjonsordning for landmålere som skal bestyre oppmålingsforretninger. De faglige kravene som stilles omtales i

høringsnotatet under punkt 2.6, forslag til ny paragraf 64 b i matrikkelforskriften. Vi ser behovet for og støtter forslaget om kompetanseheving.

Vi støtter at utdanningskravet skal ha omfang som bachelor, dvs. 180 studiepoeng. Vi støtter også inndelingen i juridiske fag, matrikkelfag og landmålingsfag, men ønsker at betegnelsen 'landmålingsfag' skal byttes med 'geomatikkfag'. Dette fordi innholdet i denne emnegruppen er mer enn landmåling og begrepet geomatikk etter hvert er en innarbeidet betegnelse på dette.

NMBU er enig i det foreslåtte omfanget innenfor de ulike inndelingene. Vi mener opplistingen i høringsnotatet ikke må forstås uttømmende, men er ment som eksempler. Vi vil likevel bemerke at det er enkelte emner som ikke er nevnt og som en landmåler bør ha kunnskap i, herunder: eiendomshistorie, naborett, jordskifterett, megling og forhandling, tinglysing, m.m. Det er behov for en gjennomgang av innhold og betegnelser i kompetansekravene før endelige utdanningskrav fastsettes.

Juridiske emner skal ifølge høringsnotatet bestå av minst 20 studiepoeng tingsrett, statisk og dynamisk og 10 studiepoeng forvaltningsrett.

NMBU er enig i omfanget på 30 studiepoeng.

NMBU tilbyr følgende fag innen statisk og dynamisk tingsrett: Innføring i eiendomsjuss (5 stp.), Eierrådighet og rettigheter i fast eiendom (10 stp.), Overføring av fast eiendom (5 stp.).

NMBU tilbyr følgende fag innen forvaltningsrett: Offentlig saksbehandling og forvaltningsrett (5 stp.), Miljøforvaltningsrett (5 stp.), Plan og bygningsrett I – planlegging og gjennomføringsvirkemidler (5 stp.), Spesiell forvaltningsrett, skjønn og skjønnsprosess (5 stp.).

Matrikkelfag skal ifølge høringsnotatet bestå av minst 10 studiepoeng eiendomsfag, herunder eiendomsforhold og eiendomsdanning, 10 studiepoeng matrikcellære, herunder registersystemer og matrikulær eiendomsdanning og 10 studiepoeng arealplanlegging og plangjennomføring.

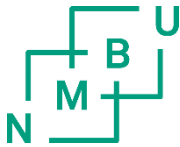
NMBU er enig i omfanget på 30 studiepoeng.

NMBU tilbyr særlig følgende eiendomsfag, hvor også eiendomsforhold og eiendomsdanning inngår: Innføring i eiendomsfag II (10 stp.), Eiendomshistorie (10 stp.), Konfliktbehandling, megling og forhandling (10 stp.), Ekspropriasjon og grunnerverv (10 stp.), Jordskiftearbeid (10 stp.) og Feltarbeid i eiendomsfag (10 stp.).

NMBU tilbyr følgende fag innenfor matrikcellære: Eiendomsregistrering og eiendomsdanning (10 stp.).

NMBU tilbyr følgende fag innenfor arealplanlegging og plangjennomføring: Plan og bygningsrett I, planlegging og gjennomføringsvirkemidler (5 stp.), Plan og bygningsrett II – byggesak (5 stp.) og Prosjektutvikling og prosjektgjennomføring (10 stp.).

Landmålingsfag skal ifølge høringsnotatet bestå av minst: 10 studiepoeng grunnleggende måleteknikk, 10 studiepoeng eiendomslandmåling og 10 studiepoeng GIS/GIT, feillære, utjamningslære og transformasjonsproblematikk.

NMBU er enige i omfanget på 30 studiepoeng, men vi mener kombinasjonen 10 studiepoeng GIS/GIT, feillære, utjamningslære og transformasjonsproblematikk ikke er en logisk fagkombinasjon. Det er naturlig at disse emnene deles opp i to kategorier à 5 studiepoeng.

I dag inngår følgende geomatikkfag i masterprogrammet i eiendom: Kart- og landmålingslære (10 stp.), GIS – praktisk introduksjon (5 stp.) og Kartografi og geodatakilder i planlegging (5 stp.).

Vår vurdering er at vi pr i dag kan tilby 5 studiepoeng grunnleggende måleteknikk, 5 studiepoeng eiendomsoppmåling og 10 studiepoeng GIS/GIT. LANDSAM mangler i dag 10 studiepoeng i landmåling (måleteknikk - feillære, utjamningslære og transformasjonsproblematikk), men ønsker å tilby dette og vil utvikle valgemner i samarbeid med Fakultet for realfag og teknologi (REALTEK) ved NMBU som gjør at vi vil tilfredsstille kravene. Det er også aktuelt å utvide et allerede eksisterende emne ved LANDSAM, som en del av arbeidet med å imøtekomme kravene. Av samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner kan nevnes NMBU sitt samarbeid med Høgskulen på Vestlandet (HVL) hvor vi samarbeider om et fag på masternivå. Det vil kunne være aktuelt med et samarbeid med HVL for å imøtekomme autorisasjonskravene i høringsnotatet.

Noen av våre emner vil falle inn under flere av inndelingene som er foreslått. Det er spesielt vanskelig å skille juridiske emner og matrikkellemner slik det fremgår av høringsnotatet. Dette er noe som kan avklares med de som skal godkjenne de endelig utdanningskravene og i forbindelse med revisjon av studieplaner mv..

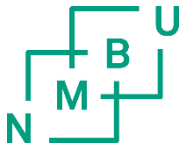
I tillegg til disse 90 studiepoengene med bundet fordeling, må den samlede fagkretsen av juridiske emner, matrikkelfag og landmålingsfag omfatte ytterligere 30 studiepoeng, ifølge høringsnotatet. Det kan for eksempel delvis omfatte en bacheloroppgave. Master i eiendom har 115 studiepoeng eiendomsfag (inkludert master) og 70 studiepoeng juridiske fag. Det er viktig å presisere at det ikke er klare skiller mellom eiendoms - og juridiske emner. NMBU mener at dette kravet klart tilfredsstilles gjennom vår fagportefølje.

KMD foreslår krav om to studiepoeng i etikk. NMBU kjenner ikke til noen utdanningsinstitusjoner i universitets- og høyskolesektoren som tilbyr kurs på to studiepoeng som eget emne. Etikk inngår som integrert del av flere av NMBU sine kurs i master i eiendom. Blant annet inngår etikk som en integrert del i flere eiendoms- og jusemner. I tillegg har studentene på Master i Eiendom faget Examen philosophicum (10 stp.), hvor den ene av to hoveddeler er etikk og vitenskapsfilosofi. NMBU mener det må være tilstrekkelig for å oppfylle autorisasjonskrav at etikk kravet dokumenteres gjennom for eksempel emnebeskrivelsen.

Ut ifra denne gjennomgangen mener NMBU at kravene som stilles er relevante og lar seg gjennomføre i praksis.

Relevant erfaring:

Høringsnotatet viser til at relevant erfaring vil kunne oppnås ved praksis fra eiendomsoppmålings- og matrikuleringsarbeid i kommune, stat, statsforetak eller privat virksomhet. Erfaring kan også oppnås ved liknende arbeid, f.eks., ingeniørarbeid i jordskifterettene. Vi støtter dette og vil spesielt understreke at

praksis fra jordskifterettene vil være svært relevant, ikke bare ingeniørarbeid, men også rettslig arbeid for eksempel som jordskiftedommerfullmektig.

Etterutdanning

Matrikkelloven § 38 tredje ledd åpner som vedtatt for å fastsette forskriftsbestemmelser om krav til etterutdanning. I høringsnotatet åpner KMD for at bransjen selv etablerer en ordning med etterutdanningskrav. Det vises til tilsvarende ordning i Advokatforeningen. Vi mener at «bransjen» innenfor landmålingsfaget ikke er slik utviklet at den skal kunne sette krav til etterutdanning. Vi mener at krav om etterutdanning må reguleres i forskrift.

Tilbaketrekking av landmålerbrev

Matrikkelloven § 38 andre ledd bestemmer som vedtatt at landmålerbrevet kan trekkes tilbake midlertidig eller varig ved brudd på bestemmelser eller tillatelser gitt i eller i medhold av matrikkelloven, plan- og bygningsloven eller eierseksjonsloven, ved gjentatte advarsler, eller dersom landmåleren ikke lenger tilfredsstiller vilkårene for å ha landmålerbrev, jf. matrikkelforskriften forslag til ny § 64 d. Høringsnotatet viser blant annet til at gjentatte brudd på god landmålerskikk kan gi grunnlag for tilbaketrekking av landmålerbrevet. Hva som menes med «god landmålerskikk» bør gå fram av forskrift og forarbeider. Det er per i dag to utgaver av god landmålerskikk, utarbeidet av henholdsvis GeoForum og Tekna. NMBU mener det vil være en fordel å kunne samles om en omforent utgave av retningslinjer for god landmålerskikk. Særlig hvis konsekvensen skal være at man mister landmålerbrevet ved gjentatte brudd.

Krav til praktisering etter mottatt landmålerbrev

Landmålerbrev er i utgangspunktet ment å være evigvarende. Det er viktig at den som innehar et landmålerbrev praktiserer som landmåler. En kan tenke seg en situasjon der vedkommende har andre arbeidsoppgaver i kommunen eller hos en annen arbeidsgiver over lengre tid og derfor ikke praktiserer som landmåler. Det er uheldig dersom man skal kunne praktisere som landmåler med landmålerbrev etter et opphold på mange år uten noen form for oppfriskning. Det må derfor stilles krav til praktisering også etter mottatt landmålerbrev.

Med vennlig hilsen

Sjur Baardsen
Rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Kommunal- og moderniseringsdepartementet		Postboks 8112 Dep.	0032 OSLO